

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 1999

гр. София , 26.08.2021 г.

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ГО I-20 СЪСТАВ в закрито заседание на двадесет и шести август, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Албена Ботева

като разгледа докладваното от Албена Ботева Гражданско дело № 20211100109821 по описа за 2021 година

Производството е образувано въз основа на искова молба с вх. № 11443/03.08.2021 г., предявена от КР. Г. С. против М. на з., г. и х..

В исковата молба се твърди, че с договор от 24.03.2021 г., министърът на з., г. и х. възложил на ищцата, в качеството ѝ на член на Съвета на директорите на „В.“ ЕАД, управлението на последното. С Протокол № 9/26.03.2021 г., на заседание на Съвета на директорите на „В.“ ЕАД, КР. Г. С. била избрана за изпълнителен директор.

Ищцата твърди, че на 21.07.2021 г. ѝ е бил връчен протокол, подписан от М. на з., г. и х., в качеството му на принципал и упражняващ правата на държавата, като собственик на капитала във „В.“ ЕАД, с който договорът за управление на С. бил прекратен, считано от датата на подписване на протокола и тя била освободена като член на Съвета на директорите на „В.“ ЕАД.

Ищцата излага съображения, че действията на М. на з., г. и х., свързани с прекратяване на договора ѝ за управление, са незаконосъобразни, неоснователни, немотивирани и в противоречие с целта и смисъла на Закона за публичните предприятия.

Предвид изложеното, ищцата моли, да бъде постановено решение, с което:

1. Да бъде признато за установено, че договорът от 24.03.2021 г. е прекратен незаконосъобразно, без да е налице соченото в него основание „тежко нарушение или системно неизпълнение на служебните задължения“;
2. Да бъде признато за установено, че назначеното лице за член на Съвета на директорите не е избрано чрез конкурс, в противоречие с чл. 21 от Закона за публичните предприятия.
3. Да бъде отменено направеното вписване на П.И.Т. от 29.07.2021 г., като

изпълнителен директор и да бъде възстановено предхождащото го вписване от 02.04.2021 г.

Заявените от ищеца обстоятелства, на които основава исковете си, както и формулирания от него петитум, са достатъчно ясни, липсват противоречия между изложените факти и заявените искания, поради което и исковата молба е редовна, което позволява на съда да извърши преценка за това дали предявените искове са допустими или не.

При проверка на исковата молба съгласно чл. 130 от ГПК съдът констатира, че предявените искове са недопустими по следните съображения:

От изложените в исковата молба фактически твърдения и петитум следва, че по първите два иска, ищцата претендира да се установи, че договорът от 24.03.2021 г. е прекратен незаконосъобразно и че лицето, назначено за член на СД, не е избрано чрез конкурс.

Съгласно чл. 124, ал. 4, изр. 2-ро ГПК иск за установяване съществуването или несъществуването на факти с правно значение се допуска само в случаите, предвидени в закон. За фактите, които ищцата иска да бъдат установени с решение по настоящото дело, законът не предвижда, че могат да се установяват по исков ред в гражданския процес и установяването на тези факти по исков ред е недопустимо. При положение, че в исковата молба **не се претендират правните последици от установяването** на посочените факти чрез друг осъдителен, конститутивен или установителен иск, касаещ спорно право или правоотношение, за които същият факт има значение, приемането и решаването по същество на отделен самостоятелен установителен иск за този факт е недопустимо.

За допустимостта и правния интерес от водене на установителен иск с предмет установяване на валидност на правоотношение, създадено между страните в облигационната връзка, която едностранно е била прекратена от едната страна, е постановено по реда на чл. 290 ГПК решение № 127/29.10.2010 г. по т.д. № 20/2010 г. по описа на ВКС, I ТО. В него е прието, че **установяването на обстоятелството дали ответникът по иска незаконосъобразно е прекратил или развалил договора не може да бъде предмет на установителен иск в нито една от хипотезите на чл. 124 ГПК** и е недопустимо да се иска установяване съществуването на право по прекратен договор, тъй като на практика съдът санира един прекратен договор (независимо дали е правилно или неправилно прекратен), което е недопустимо. В този смисъл е и решение № 13/30.01.2019 г. по гр.д. № 1806/2018 г. по описа на ВКС, IV ГО.

Освен това: Посоченият в исковата молба протокол касае вземането на решения за промяна в персоналния състав на управителния орган на дружеството, вкл.

и освобождаване от длъжност на членове на съвета на директорите и преди изтичане на мандата, за който са избрани. Тези решения са от компетентността на ОС на акционерното дружество – арг. от [чл. 221, т. 4](#) вр. [чл. 233, ал. 4](#) от ТЗ, а когато се касае за еднолично акционерно дружество, решенията от компетентността на общото събрание се вземат от едноличния собственик на капитала, съгласно [чл. 219, ал. 2](#) от ТЗ. За решенията на едноличния собственик на капитала се съставя протокол в писмена форма ([чл. 232а ТЗ](#)). Именно характер на такова решение има представеният с исковата молба протокол № РД-59-64 от 16.07.2021 г. на М. на з., г. и х., с което решение се освобождава ищцата като член на Съвета на директорите на „В.“ЕАД, прекратява се договора ѝ от 24.03.2021 г., и се избира нов член на Съвета на директорите на „В.“ЕАД до провеждане на конкурс за избор на нов член на Съвета на директорите по [чл. 21, ал. 1](#) от Закона за публичните предприятия.

Ищцата, в качеството ѝ на освободен член на съвета на директорите на „В.“ЕАД, **няма правен интерес** от предявяване на посочените установителни искове. Правният интерес от предявяване на установителен иск е налице, ако същият е заявен от лице, чието правно положение се засяга и зависи от атакуваното решение. В случая, последиците от тези решения се отразяват пряко единствено в правната сфера на дружеството, като вземането на такива решения е в изключителната компетентност на собственика на капитала на дружеството и формираната от него воля да вземе такива решения не може да бъде повлияна от поведението на освободения член на съвета на директорите, спрямо когото това решение е произвело ефект от момента на неговото вземане.

Следва да се отбележи още, че от съдържанието на исковата молба не може да се обоснове извод, че са предявени искове за нищожност на решенията на едноличния собственик на капитала, обективирани в протокол № РД-59-64 от 16.07.2021 г. Изложените от ищцата твърдения в исковата молба за вземане на решенията в нарушение на императивни разпоредби на закона не са основание да се приеме, че с нея се предявяват искове за нищожност на решенията на едноличния собственик на капитала на „В.“ ЕАД. Съгласно т. 1 на Тълкувателно решение № 1/2002 г. на ОСГК на ВКС, квалифицирането на решенията на ОС на търговското дружество като нищожни е допустимо само по критериите на [Търговския закон](#) (ТЗ изрично квалифицира като нищожни само решенията на ОС, посочени в [чл. 75, ал. 2](#) вр. [ал. 1](#) от ТЗ и като недействителни решенията по [чл. 197, ал. 3, предл. 2 ТЗ](#) и [чл. 216](#) от ТЗ). Погрешно е разбирането, че решенията на ОС, които противоречат на учредителния акт или на повелителни разпоредби на ТЗ са нищожни. Решенията на ОС на дружеството нямат характер на сделка по смисъла на ЗЗД, съответно спрямо тях са неприложими установените в ЗЗД хипотези за нищожност на сделките. Решенията на ОС са задължителни единствено за членовете на дружеството, включително и за тези

членове, които са участвали при тяхното приемане, но изрично са изразили несъгласие, както и тези членове на дружеството, които не са участвали в ОС, на което е прието дадено решение. То е резултат от волята на мнозинството на членовете, за разлика от сделките по ЗЗД, при които има изискване за съвпадащи си волеизявления. Съгласно Тълкувателното решение нищожно е липсващото /невзето/ решение на ОС, което, обаче, е отразено като съществуващо в протокола на ОС или решението на ОС, което е взето извън пределите на неговата компетентност, определена от закона и учредителния акт. В горесцитираното тълкувателно решение на ВКС изрично се посочва, че вземането на решенията в нарушение на повелителните разпоредби на закона или устава не обуславя нищожност на приетите решения, а се отразява върху тяхната законосъобразност и пътят на защита е чрез предявяване на иск по чл. 74 от ТЗ (с правото на какъвто иск **ищцата не разполага, тъй като няма качеството на акционер**).

Относно искането по чл. 29, ал. 1 от ЗТРРЮЛНЦ – „да бъде отменено направеното вписване на П.И.Т. и да бъде възстановено предхождащото го вписване“:

Този иск също е недопустим. Чрез иска по чл. 29, ал. 1 от ЗТРРЮЛНЦ, заинтересуваното лице, което не е участвувало в ох.лно производство, би могло да установи порочността на вписаното с ох.лния акт обстоятелство. Член на управителен орган на акционерно дружество не е легитимиран да предяви искове за защита срещу заличаването му от търговския регистър като последица от решение на общото събрание или едноличния собственик на капитала на дружеството, още по-малко искове за защита срещу вписването на новоизбрани членове на управителния орган. Относно липсата на правен интерес за заличен управителен орган на търговско дружество от предявяване на искове за защита срещу заличаването му от партидата на дружеството в търговския регистър е налице и трайно установена съдебна практика на ВКС (виж решение № 311/06.02.2019 г. по т. д. № 2742/2017 г. на ВКС, II ТО и цитираната в него съдебна практика), която макар да касае хипотезите на освободен управител на дружество с ограничена отговорност е в пълна степен приложима и към хипотезите на освободени членове на съветите на акционерно дружество, доколкото относимите към двата вида дружества разпоредби относно действието на решенията за назначаване и освобождаване на управителни органи не разкриват никаква разлика).

На следващо място, в случая извършеното вписване в ТР има оповестително действие и няма никакво значение за отношенията между ищцата и ответника, поради което и за ищцата липсва правен интерес от предявяването на иска.

Отделно от горното, пасивно легитимиран ответник по иска с правно основание чл. 29, ал. 1 от ЗТРРЮЛНЦ е само търговското дружество, по чиято партида в Търговския регистър е извършено вписването и в чиято правна сфера пряко

се отразяват последиците от предявения иск, т. е. по отношение на което ще бъде приложена последицата по чл. 30 от ЗТРРЮЛНЦ за заличаване на вписването. Затова и посочения в исковата молба ответник – министър на з., г. и х. изобщо не е надлежна страна в производството по предявен иск по чл. 29 от ЗТРРЮЛНЦ.

По изложените съображения, предявените иски са недопустими. На основание чл. 131 ГПК, исковата молба следва да бъде върната, а производството по делото - прекратено.

Мотивиран от горното, Софийски градски съд

ОПРЕДЕЛИ:

ВРЪЩА, на основание чл. 131 ГПК, искова молба с вх. № 11443/03.08.2021 г., предявена от КР. Г. С. против М. на з., г. и х., въз основа на която е образувано гр.д. № 9821/2021 г. по описа на СГС, I–20 състав, и

ПРЕКРАТЯВА производството по гр.д. № 9821/2021 г. по описа на СГС, I–20 състав.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО може да се обжалва пред Софийски апелативен съд с частна жалба в едноседмичен срок от връчването му на ищеца.

Съдия при Софийски градски съд: _____